Partij voor de Dieren
Statenfractie Noord-Brabant

's-Hertogenbosch, 19 maart 2020

Schriftelijke vragen van de Statenfractie van de Partij voor de Dieren aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant betreffende de constatering dat megastallen brandgevaarlijker zijn dan kleine stallen en dat het aantal stalbranden flink is toegenomen.

Geacht college,

Platform voor onderzoeksjournalistiek Investico heeft geconstateerd dat grote stallen relatief veel vaker afbranden dan kleinere stallen. Daarnaast blijkt dat het totaal aantal stalbranden blijft toenemen, ondanks de achtjarige inzet van de commissie Brandveilige Veestallen om het aantal juist te verlagen.[1]

In het onderzoek is ook gekeken naar de verschillen tussen provincies. Brabant springt daarbij in het oog:
"*In de afgelopen jaren waren in Noord-Brabant zowel relatief als absoluut het hoogste aantal stalbranden waarbij varkens omkwamen.* (…) *Bij de Brabantse branden kwamen sinds 2012 bijna 50 duizend varkens om. Brabant kent van alle provincies veruit de meeste megastallen, die in het onderzoek als extra brandgevaarlijk naar boven komen.*"

Brandbeperkende regels blijken makkelijk te omzeilen:
"*Tien jaar geleden waarschuwde de brandweer in het Noord-Limburgse Venray al dat er 'met enige vindingrijkheid absurd grote brandcompartimenten gerealiseerd kunnen worden'. Een bovengrens is er nog steeds niet, ondanks een advies van de Wageningen Universiteit om zo'n limiet wel te stellen. Veestallen kunnen zo groot zijn als een voetbalveld of zelfs nog groter, zolang de boer – of een ingehuurde bouwadviseur – maar aantoont dat de brandveiligheid op een andere manier gecompenseerd wordt. En hoé ze dat doen, mogen ze zelf weten.* (…) *Als er in zo'n groot compartiment brand uitbreekt, gaan heel veel dieren tegelijkertijd dood.*"

Uit de Jaarrapportage project Intensivering Toezicht veehouderijen 2018[2] komt naar voren:
"*Bouwkundige aspecten van brandveiligheid en brandveiligheid van technische installaties worden niet gecontroleerd* [door de omgevingsdiensten]."

Meerdere malen hebben we uw college opgeroepen actie te ondernemen tegen stalbranden. In 2016 en 2017 heeft u, n.a.v. moties van onze fractie, toezeggingen gedaan om actie te ondernemen richting het ministerie.[3] Tot op heden zien we weinig tot geen actie van uw college.

---

[1] https://www.platform-investico.nl/artikel/een-miljoen-keer-voor-niets-gestorven-geannoteerd-verhaal/
[2] https://www.brabant.nl/bestuur/provinciale-staten/statenstukken/cpv/20190311/download?qvi=1120790
[3] https://www.brabant.nl/bestuur/provinciale-staten/statenstukken/verslagen-ps/download?qvi=58780 & https://www.brabant.nl/bestuur/provinciale-staten/statenstukken/ps/20170707/download?qvi=895707

Ook verwees u naar brandveiligheidsmaatregelen via de BZV. Het aantal ondernemers met een BZV-score is echter nihil; rond één procent van alle Brabantse veehouderijen.

In antwoord op eerdere schriftelijke vragen stelde u:
"*De transitie [duurzame veehouderij] stuurt op modernisering van stalsystemen waardoor het risico op brandgevaar afneemt. In het pakket ondersteunende maatregelen voor de transitie zet ons college bovendien in het bijzonder in op innovaties in stalsystemen, waarbij ook brandveiligheid wordt meegenomen.*
De risico's ten aanzien van brandveiligheid zijn in hoge mate in bestaande stallen. In nieuw te bouwen stallen en nieuwe stalsystemen liggen juist kansen voor brandveiligere stallen."

Nieuwe stallen zijn doorgaand grotere stallen. Dat blijkt ook uit de cijfers, die aangeven dat het aantal varkens nagenoeg stabiel blijft, terwijl het aantal bedrijven fors daalt.[4]

1. Bent u het met ons eens dat uw veronderstellingen van toen tegenstrijdig zijn met de realiteit, en bent u bereid uw beleid aan te passen op de realiteit dat nieuwe, grote stallen juist brandgevaarlijker zijn?

2. Heeft u inzicht in de mate waarin Brabantse stallen voldoen aan brandveiligheidseisen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u dit inzicht met ons delen?

Uw college wil dat onze provincie tot de meest innovatieve, duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa behoren. Onze provincie blijkt echter ook tot de meest stalbrandonveilige regio's te horen.

3. Bent u het met ons eens dat bij de agrofoodambitie ook de verantwoordelijkheid hoort om bij te dragen aan minimalisatie van stalbranden? Zo nee, waarom niet?

4. Waarom worden bouwkundige aspecten van brandveiligheid en brandveiligheid van technische installaties van stallen niet gecontroleerd door de omgevingsdiensten? Bent u bereid de omgevingsdiensten de opdracht te geven deze aspecten wel te controleren?

5. Bent u het met ons eens dat de regelgeving ter voorkoming van stalbranden tekort schiet? Bent u het met ons eens dat de gemeentelijke (verschillen in de gestelde) eisen de brandveiligheid niet ten goede komen? Zo nee, waarom niet?

6. Ziet u mogelijkheden om de tekortschietende wetgeving aangaande brandveiligheid van stallen aan te vullen, of te compenseren, via duidelijke en strikte regelgeving via de Omgevingsverordening, bijvoorbeeld door maximale normen aan (compartiment)oppervlakten te stellen? Zo ja, bent u bereid hiertoe voorstellen te doen richting Provinciale Staten?

7. Eerder heeft u toegezegd om stalbranden met de minister te bespreken. Wat is daar concreet uitgekomen?

8. Aangezien u nu op de hoogte bent van de relatie tussen stalgrootte en stalbranden, vind u het nog verantwoord om vergunningen voor grotere stallen toe te staan? Zo ja, waarom?

[4] https://brabant.databank.nl/kiosken/index.html

9. Bent u met ons eens, omdat nu klip en klaar duidelijk is dat er een relatie is tussen stalgrootte en stalbranden, en u vergunningen toe staat voor uitbreidingen van stallen, u ook mede-verantwoordelijk bent voor de gevolgen van dat beleid, en dus voor de groei van het aantal stalbranden? Zo nee, waarom niet?

10. Bent u bereid op grond van het onderzoek en de relatie tussen stalgrootte en stalbranden over te gaan op een verbod tot staluitbreidingen (in welke vorm dan ook)? Zo nee, waarom niet?

Met vriendelijke groet,

Anne-Miep Vlasveld,
Partij voor de Dieren